Република Србија
Министарство
пољопривреде, шумарства
и водопривреде

Пољопривредне
саветодавне и
стручне службе
Републике Србије

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЧАЧАК Д.О.О.

Хајдук Вељкова 43, 32000 Чачак
Тел: 032 320 710
e-mail: psscacak@psss.rs
МБ: 07181787, ПИБ: 100483325

БИЛТЕН

Број 4
Датум и место издавања: 26.12.2025. Чачак
Тираж: 350

САДРЖАЈ

1. **Како најбоље припремити земљиште за засад купине**
-саветодавац Мр Бранко Танасковић.....3

2. Јесење ђубрење воћака

- саветодавац Дипл.инж Снежана Драгићевић-Филиповић.....4

3. Период зимског мировања винове лозе
- саветодавац Дипл.инж Велимир Станојевић.....5

4. Сузбијање глодара
- саветодавац дипл.инж. Гордана Радојичић 6

5. Заштита воћа кречењем
- саветодавац Љиљана Стојковић Јовановић 7

6. Производња озимог белог лука
- саветодавац дипл.инж. Милан Дамљановић 8

7. Гајење мускатне тикве

-саветодавац Дипл.инж Зорица Грбовић 9

8. Гајење лаванде у Србији

-саветодавац Дипл.инж Олга Бјелић 11

9. Остваривања права на основне подстицаје у биљној производњи и обрасцу захтева за остваривање тих подстицаја
-саветодавац дипл.инж. Биљана Јањић 13

10. Јавни позив за подстицаје за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне биљне пољопривредне производње у 2025

- саветодавац дипл.инж. Слађана Петрић 14

11. Јавни позив за подстицаје за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне пољопривредне производње у сточарству 2025

- саветодавац дипл.инж. Радован Шеварлић.....16

13. **СТИПС**.....17

14. **Објављене и реализоване агропонуде** 19

Како најбоље припремити земљиште за засад купине

Након стручног одабира локације, као и самог положаја за засад, потребно је обавити агрохемијску анализу и квалитетну припрему земљишта. На самом почетку очистити терен од шибља, пањева, камења и других предмета, као и неутралисати вишегодишње корове.Затим следи дубоко орање, тањирање према потреби и фина припрема непосредно пред саму садњу купињака.

Радови у припремању земљишта за садњу купине превасходно зависе од микрорељефа, физичких и хемијских особина земљишта и највише од тога - на који начин је такво земљиште било коришћено, односно која предкултура је била заступљена.

После обављеног чишћења терена растурити по целој површини 30 до 50 т/ха добро згорелог стајњака, а количина зависи од утврђене количине хумуса у земљишту. Уколико анализе покажу да је земљиште сиромашније од предвиђених норми, пре орања требало би растурити и половину норме НПК ђубрива, намењену за мелиоративно ђубрење. То је обично око 500 кг/ха, а чија формулација требало би да садржи више калијума а мање азота, без присуства хлора (пример 10:12:26; 8:16:24; 7:14:21 или друго). Само уношење органских и минералних ђубрива може се обавити и после орања, а пре тањирања и фрезирања, али је тада знатно теже изводљиво. Овакво мелиоративно ђубрење је незаобилазно уколико су земљишта сабијена, иловаста или пак сувише влажна.

Ако земљиште поседује ниску киселост (тј pH вредност мања од 5) потребно је извршити калцификацију, односно уношење материјала алкалне реакције за подизање pH вредности. Да би се киселост поправила за један индексни поен потребно је унети 3-5 т/ха кречњака ($CaCO_3$) или 1,5 т/ха негашеног креча (CaO) или 1 т/ха томасовог фосфата, или специјално формулисана ђубрива (пример Њивал, Фертимаг и сл.).Средства за калцификацију, као и мелиоративна ђубрива требало би уносити само на основу анализа земљишта и то поступно, у два наврата: пре орања и пред фину припрему земљишта.

Уколико је потребно да подигнемо pH вредност за 2 поена, средства за калцификацију требало би уносити поступно, сваке друге године, а никако целокупне, велике количине одједном, јер употреба великих количина калцијумових ђубрива може блокирати усвајање биогених микроелемената (на пр. Fe,Zn, Mn, B).

Дубоку обраду орањем извршити у касно лето или рану јесен. Дубина ове операције зависи од састава земљишта. Обично је довољно на 30 цм, док код нешто тежих земљишта обавља се до 40 цм. Након одлежавања и ситњења земљишта (обично до два месеца), приступа се финој припреми, која се састоји у тањирању и фрезирању , као и равнању земљишта у завршници. Важно је пазити да земљиште није сувише влажно, јер се тада непотребно угажава и знатно се квари његова структура.

Непосредно пред саму садњу воћњака требало би одредити правац редова и садње, извршити размеравање терена уз израчунавање броја садница потребних за дату површину.

Мр Бранко Танасковић ПССС Чачак

Јесење ђубрење воћака

Поред јесењег орања ђубрење је једна од најважнијих агротехничких мера коју је неопходно спровести у фази мировања воћака. Ђубрење се директно одражава на плодност и структуру земљишта, регулише се трајање вегетације и оптимални пораст вегетативне масе, појачава отпорност воћака према ниским температурама, болестима и штеточинама, а доприноси бољој родности и квалитету плодова".

Јесење ђубрење има за циљ да се унесе неопходна количина хранива потребна воћкама, јер се током вегетације знатна количина искористи за раст и развиће воћака, тачније плодова, лисне и дрвне масе. Из тог разлога све те количине које су изгубљене треба путем ђубрења вратити у земљиште, како би поново биле приступачне биљкама почетком наредне вегетације.

Ђубрење воћака у овом периоду спроводи се органским и минералним ђубривима.

Од органских, најчешће се употребљава **стајњак**, при чему треба водити рачуна да то буде згорели или полузгорели стајњак. Највише се користи говеђи, мада се може користити и коњски, овчији, свињски или живински стајњак. Препоручљиво је уношење током јесени мада може и у рано пролеће, када се заорава на дубину од 100-115 цм, и уноси се сваке 3 -4 године од 30-40 т/ха.

Поред органских, у земљиште је неопходно унети и минерална ђубрива у количини од 400-800 кг/ха. То зависи од старости воћњака и обезбеђености земљишта основним хранљивим елементима. У овом периоду треба користити минерална ђубрива која у себи садрже веће количине калијума и фосфора а, мањи проценат азота. Воћке у фази мировања не усвајају ова хранива, али фосфор и калијум који се спорије разлажу доступни су биљкама у дужем периоду, док се азот под утицајем падавина лако испира и преноси у дубљем слојеве земљишта гдје је недоступан воћкама. Азотна ђубрива је због тога много боље и ефикасније додати у току вегетације када их воћке максимално могу искористити.

Фосфорна и калијумова ђубрива се додају у периоду мировања воћака и најповољније време за уношење ових ђубрива је од половине октобра до половине новембра. Могу се уносити и у току вегетације, заједно са наводњавањем .

Ђубрива у воћњаку треба разастрети пре орања и то тако што ће се прво додати минерална, а потом органска ђубрива, па тек онда вршити орање или култивирање земљишта у воћњаку

Дипл.инж Снежана Драгићевић Филиповић
ПССС Чачак

Период зимског мировања винове лозе

Када чокоти винове лозе визуелно не манифестују знакове животне активности сматра се да је лоза у периоду мировања или зимског одмора. Овај период се обично рачуна од опадања лишћа до кретања сокова и у нашим агроеколошким условима се креће од новембра па све до марта – априла наредне године.

Међутим, физиолошко(ендогено) мировање појединих органа се не подудара по времену и карактеристикама од зимског мировања чокота. Наиме, чокот ступа у период зимског мировања после опадања лишћа, а физиолошко мировање ткива и појединих органа почиње још током вегетационог циклуса.

Када су поједини органи у питању треба рећи да коренов систем винове лозе практично нема физиолошког мировања јер се у повољним земљишним условима и даље развија све док ови процеси не буду лимитирани и заустављени ниским температурама. Дакле,може се рећи да овај орган има више принудно него физиолошко мировање.

Процес физиолошког мировања свакако је најкарактеристичнији код пупољака зимских окаца. Под овим процесом подразумева се такво стање пупољака када се они ни при повољним климатским приликама не могу развијати извесно време. Овај процес је најчешће изражен од краја лета до новембра па се може рећи да фаза дубоког мировања почиње раније од почетка зимског мировања чокота у целини.

Треба нагласити да пупољци зимских окаца не улазе истовремено у стање физиолошког мировања. Раније улазе они са доњих и боље развијених интернодија а касније са вршних делова ластара. Обично у јануару и фебруару у нашим условима пупољци излазе из физиолошког и улазе у стање принудног мировања. Оно је последица чињенице да неповољни температурни услови практично их приморавају да остану у фази мировања до пораста температура крајем зиме и почетка пролећа након чега долази до кретања сокова у чокотима што практично и означава почетак новог вегетационог циклуса.

Дакле, са повећањем температуре активира се коренов систем, започиње циркулација сокова и наступа фаза „сузења“. Овим се завршава период зимског мировања.

Велимир Станојевић, дипл.инг.

ПССС Чачак

Сузбијање глодара

Повољни временски услови, односно дуга и топла јесен утиче позитивно на повећање бројности пољских глодара, у првом реду пољских мишева (Apodemus sp.)и пољских волухарица(Microtus arvalis) на пољопривредним културама. Велике штете могу изазвати на изниклој пшеници и озимом јечму као и на површинама са луцерком и црвеном детелином,воћњацима (малињацима) и виноградима. Пољска волухарица је бројнија на необрађеним површинама и луцериштима, а пољски мишеви у воћњацима (малињацима) и виноградима.

Како би смо спречили штете обавезно је праћење бројности пољских мишева и волухарице. Сузбијању глодара на парцелама под усевима врши се уколико је број рупа преко 10 на 100м2, а у воћњацима 10 на 100м дужних. Сузбијање глодара подразумева примену:

-механичких метода (мишоловке, лепљиве плоче, лепило за мишеве, употреба воде - руско буре);

-физичких метода (примена електричне енергије, ултра звука, топлоте);

-биолошких метода (природни непријатељи, пацов вук, примена микоорганизама);

-хемијске методе (примена родентицида, примена репелената, примена хомостериланата).

Код хемијског сузбијања глодара је важно да се то уради у право време чим се уоче штете на усевима.

Хемијско сузбијање глодара подразумева употребу родентицида- затрованих мамак. Најефикаснији родентициди који су присутни на тржишту су родентициди на бази цинкфосфида јер они делују тренутно. Међутим, уколико су третиране парцеле у близини река и других водених површина потребно је уместо препарата на бази цинкфосфида користити родентициде из групе антикоагуланаса (деривати кумарина).Због високе токсичности, мамци се морају постављати у рупе које праве глодари и које се обавезно затварају како се не би угрозила дивљач, као и разни предатори (дивље животиње и птице) који су од велике користи јер смањују бројност ових штеточина, па треба водити рачуна о њиховом опстанку у природи.

Приликом коришћења мамака за сузбијање глодара предност треба дати парафинским мамцима јер се не распадају већ су постојани у пољским условима. Ако се глодари пренамноже, комбинују се хемијске и агротехничке мере (орање, тањирање, култивирање), којима се омета њихова свакодневна активност и смањује бројност.

Гордана Радојичић, мастер.инг.заштите биљака ПССС Чачак

Заштита воћа кречењем

Након јесењег третмана воћа, неким од регистрованих препарата на бази бакра, у фази када опадне минимум 70% лисне масе, може се спровести кречење стабала. Кречење дебла и основе скелетних грана је мера која има за циљ спречавање појаве пуцања коре и настајања рана, услед осцилација дневних и ноћних температура током касне јесени и зиме. Ова мера је нарочито корисна код коштичавих воћних врста, које карактерише кратко и нестабилно зимско мировање. Настале пукотине представљају улазне отворе за разне патогене. Применом ове мере уништавају се лишајеви и маховине који су погодна подлога за презимљавање штетних организама. Такође , кречењем стабала се одлаже кретање вегетације у пролеће што може бити корисно за избегавање раних пролећних мразева.

Смеша за крећење се прави мешањем 5 кг негашеног креча и воде (15 до 20 литара), док се не добије раствор жељене густине. Овом раствору се додаје 500 г кухињске соли, 250 г сумпора у праху и 250 г плавог камена. Припремљени раствор треба оставити да одстоји 24 сата уз повремено мешање.

Кречење је најбоље спровести по сувом времену, када је температура ваздуха изнад 0 ° Ц. Поред дебла, треба окречити и основе скелетних грана у дужини од 20 до 30 цм.

Љиљана Стојковић-Јовановић
Саветодавац за заштиту биља ПССС Чачак

Производња озимог белог лука

Бели лук је култура која се неоправдано све мање гаји у нашој земљи.

Последњих двадесетак година Кина је преузела примат највећег светског произвођача као и извозника белог лука.Врло конкурентном ценом истиснула је домаће произвођаче са тржишта , да би данас дошло до апсурда , да се бели лук продаје по малопродајној цени вишој од 5 еура и ако је његова производна цена од 0,5 до 1 еура по килограму.

Право је време да се бели лук поново почне гајити на већим површинама у Србији , а и октобар је месец када се сеје озими бели лук .

При сетви белог лука обавезно морамо водити рачуна о интродукцији сората из једног региона у други то јест гајити искључиво сорте из истих или врло сличних агроеколошких средина јер у супротном долази до великог пада у приносу као и до многобројних проблема у производњи. Најбоље је гајити домаће сорте (БОСУТ) и користити сертификован садни материјал јер је бели лук склон вирусним и другим обољењима што такође јако утиче на принос па је зато код нас просечан принос око 3,5 т , док је у западно европским земљама око 8 т а у САД и преко 18 т по хектару.

Што се земљишта тиче бели лук захтева плодна и растресита земљишта са довољном количином влаге нарочито у периодима клијања (када најчешће
Нема проблема) интезивног листања (мај) и формирања ченова у луковици (јун) када је неопходно заливање за сваки иоле бољи принос.Што се плодореда тиче бели лук може доћи на исто место или после других лукова тек након 4-5 година , најбољи предусеви су му махунарке , стрнине , парадајз и паприка , а никако се несме гајити после кукуруза и шећерне репе (због изузетне осетљивости на резидуе хербицида који се користе у овим културама).

Основну обраду треба извршити обавезно крајем лета или раније у јесењем периоду када треба и унети око 400 до 500 кг НПК-8-16-24 а прихрану почетком фебруара када треба унети исту количину НПК-15-15-15.

Према неким ауторима ,за принос од 12т по ха , бели лук из земљишта изнесе 99кг азота , 27 кг фосфора и 50 кг калијума по хектару, али у сваком случају за сваку озбиљнију производњу обавезно треба извршити хемијску анализу земљишта.У стадијуму интензивног формирања листова трба унети преосталу количину азота кроз прихрану каном. Обавезно треба водити рачуна да се пред сетву белог лука никако не врши ђубрење стајњаком јер у супротном долази до формирања луковица са већим садржајем воде што утиче на брзо кварење овако произведеног лука.

Припрема белог лука за садњу врши се одабиром најкрупнијих ченова из главице . Погрешно је мишљење да само спољни ченови ваљају за садњу.

После разшчењивања главица ситни ченови се одбацују а крупни се третирају фунгицидима(цинеб , дитан) у препорученој концентрацији у трајању 10-20 мин након чега иде сушење и садња.

Садња може бити ручна и машинска са напоменом да ручна садња даје више приносе и квалитетније луковице али је и скупља.Оптимални рок садње за јесењи лук је прва половина октобра . Дубина садње зависи од величине ченова а битно је да је покровни слој 2-3 цм изнад врха чена.Код јесењег белог лука растојање између редова је 40-50 цм а у реду 7-10 цм . Количина садног материјала је 1400- .1800кг ченова по хектару .

Нега усева се састоји од прихрањивања, заштите,међуредне обраде и наводњавања .У рано пролеће врло важно је извршити међуредну обраду и тако успоставити правилан водно ваздушни режим битан за растреситост земљишта а тиме и правилан развој луковица.Сузбијање корова успешно се спроводи хемијским путем .После садње а пре ницања примењује се Стомп 330 ЕЦ (4-5 л по хектару) , а касније у току вегетације Гоал у фази 4-5 листова у концентрцији 04-08л по хектару.Третирање против пламењаче врши се препаратима као што су Цинеб , Дитан , Ридомил и сл. Лукова мува се сузбија превентивним прскањем у фази 3 листа и поново после 15 дана.

У нашим условима заливање је тако рећи неопходно у фазама интензивног пораста лишћа као и формирања луковице.

Убирање белог лука врши се у почетној фази полегања када је лист још зелен уз обавезно подривање јер уколико дође до кидања листа доћи ће и до убрзаног сушења луковице. Повађени лук се оставља на парцели да се осуши а затим се плете у венце или на већим површинама одсеца лшће на 2 цм од луковице и џакира . Бели лук из пролећне садње се може чувати до 10 месеци,

А из јесење садње до 6 месеци.

Дипл. Инг. М. Дамљановић

ПССС Чачак

Гајење мускатне тикве

Мускатна тиква (Cucurbita moschata) је повртарска култура која се одликује слатком аромом, чврстом пулпом и дугим роком чувања. Захваљујући богатом укусу и стабилном приносу, веома је заступљена у домаћинствима и професионалној производњи. Да би гајење било успешно, потребно је обратити пажњу на низ фактора као што су клима, земљиште, време сетве, нега биљака и начин складиштења.

Мускатна тиква је биљка која захтева стабилно топло време током целог вегетационог периода. Најбоље расте на температурама од 22 до 28 степени, док температуре ниже од 15°C значајно успоравају раст и клијање. Биљка никако не подноси мраз, па се сетва обавља тек када се земља добро загреје.

подноси мраз, па се сетва обавља тек када се земља добро загреје.

Ова врста тикве тражи пуно светла. Да би правилно формирала листове, цветове и плодове, потребно је најмање шест до осам сати директног сунчевог зрачења дневно. У условима сенке биљке слабо цветају и формирају ситније плодове.

Земљиште треба да буде дубоко, плодно и растресито, са добрим садржајем хумуса. Најпогоднија су земљишта благо кисела до неутрална, pH вредности између 6,0 и 6,8. Тешка, збијена и мочварна земљишта нису погодна, јер задржавају воду и подстичу трулеж корена.

Мускатна тиква се не гаји на истој површини чешће од сваке треће године, јер се на тај начин смањује ризик од болести које се задржавају у земљишту.

Јесења обрада земљишта се обавља дубоким орањем на 30 до 35 центиметара, чиме се омогућава добро проветравање и пропусност земљишта. У овој фази је пожељно унети и органску материју, нарочито стајњак, у количини од 20 до 40 тона по хектару. Органска материја побољшава структуру земљишта и омогућава равномерну доступност хранива.

У пролеће се обавља фина припрема сетвеног слоја како би површина била равна и растресита. Пожељно је применити и минерална ђубрива, посебно она богата фосфором и калијумом, јер подстичу јачање кореновог система и квалитет плодова. Калијум је нарочито важан за слаткоћу и чврстину тикве.

Мускатна тиква се може сејати директно на отвореном или се претходно може произвести расад. Директна сетва обавља се крајем априла или почетком маја, када се земљиште угреје изнад 15°C. Семе се полаже на дубину од 3 до 5 сантиметара, најчешће по 2–3 семена у једну јамицу, а касније се оставља најјача биљка.

Размак између биљака треба да омогући несметано ширење врежа, па се обично сади на размаку од 1,2 до 1,5 метара између редова и 0,8 до 1 метар у реду. Уколико се користи расад, биљке се расадују када имају три до четири права листа, најчешће крајем маја.

Наводњавање игра велику улогу у гајењу мускатне тикве. Заливање треба обављати тако да вода доспе дубоко до корена. Најкритичније фазе су ницање, цветање и наливање плодова. Заливање по листовима није пожељно јер погодује појави гљивичних болести.

Одржавање усева подразумева и окопавање, нарочито у првим недељама док биљке не затворе простор својим врежама. Малчирање сламом, травом или фолијом значајно смањује појаву корова и чува влагу у земљишту. Код бујнијих сорти, врхови врежа се могу прикратити након формирања неколико плодова да би се побољшао њихов квалитет.

Плодови мускатне тикве беру се када потпуно сазру. То се препознаје по тврдој кори, интензивној беж или наранџастој боји и дрвенастој, сувој петељци. Берба се обично обавља крајем септембра или током октобра. Плод се никада не откида руком, већ се сече тако да остане део петељке, чиме се продужава рок трајања.

* Мускатна тиква (Cucurbita moschata)

Дипл. инг. Зорица Грбовић ПССС Чачак

Гајење лаванде у Србији

Лаванда, *Lavandula angustifolia,* најчешће помињана врста, позната и као права или уска лаванда. Вишегодишња је биљка која расте у облику лоптастог жбуна.

Лаванда је једна од најстаријих лековитих биљака (коришћена још у старом Египту и Риму) и данас изузетно цењена због својих лековитих и украсних својстава.

Лаванда има веома широку примену од медицине и ароматерапије, козметике, кулинарства до уређења дома. Користи се и као природни репелент против комараца, крпеља, мољаца и других инсекарата, за декорацију (мирисне врећице од сувог цвета), за чајеве. И веома битно, поља лаванде су одлична пчелиња паша. Уље праве лаванде је најцењеније, познато по свом умирујућем и антисептичном дејству.

Животни век лаванде је око 30 година. Плантажном узгоју, је препорука, вађење након 15 до 20 година.

Иако је медитеранска биљка, гајење лаванде у Србији може бити веома успешно. Добро подноси наше климатске услове уз поштовање одређених специфичних захтева које ова биљка има.

Права лаванда (Lavandula angustifolia) може да успева све до 1700 метара надморске висине, а њени хибриди 700-1000 метара.

Лаванда захтева лака, пропустљива, песковита или шљунковита земљишта, а одговарају јој и глинасто хумусна земљишта на кречњацима.

Земљиште би требало, за успешно гајење, да буде неутрално до благо алкално (pH 6.5 до 7.5), богато калцијумом. Кисело земљиште (испод pH 6.5) је потребно поправити калцификацијом. Влажна и тешка земљишта јој не одговарају.

За успешно гајење лаванде најважније је да има пуно сунца, добру дренажу и избегавање прекомерног заливања.

Лаванда је термофилна, биљка топлих крајева, има велике потребе за светлошћу и топлотом. Захтева дуректну сунчеву светлост најмање 8 сати дневно и високе температуре, сенка јој не одговара. Потребно је одабрати локацију која је потпуно изложена сунцу, јер јој сунце и високе температуре помажу у синтези ароматичних уља и интензитету боје. Зими, у фази мировања, добро подноси ниске температуре, до -20, неки хибриди и до -30, с тим што је веома важно да тло не буде влажно. Вишак влаге може узроковати труљење корена и пропадање биљака.

Код заснивања плантаже, требало би водити рачуна о правцу редова за садњу, зависно од сунца, ветра, и конфигурације терена. Правац редова север-југ обезбеђује најбољу осунчаност, подједнаку за све биљке током целог дана на равном терену. Ако је терен брдовит, редови се увек постављају попречно на падину, због спречавања ерозије, иако није идеално за максимално осветљење, заштита тла и задржавње влаге су приоритет.

Оптимални период за садњу лаванде је у пролеће април и мај и у јесен септембар и, за добро укорењене саднице, може октобар.

Након сетве је препорука да се примени ваљање површине да се обезбеди влага у дубљим слојевима и равномерно и уједначено ницање семена. Ваљање се може обавитии и у пролеће на младом усеву из јесење сетве, ако је дошло до одвајања коренчића младих биљака од земље, услед замрзавања и одмрзавања земљишта. Земљиште се сабија и успоставља се веза корена са подлогом и наставља раст и развој биљака.

Лаванда се може размножавати из семена, резницама или садницама. Размножавање из семена је спор и захтеван посао, док је из резница и расада најуспешније. Размак између биљака – садница је 30 до 50 cm у реду, (код хибрида 50 до 60 cm) а између редова 70 до 100 cm, (код хибрида 150 до 200 cm), да би биљке имале довољно простора за раст.

За плантажну садњу је потребно земљиште преорати до 20 cm дубине и фрезирати пре садње. Ђубрење лаванде није обавезна агротехничка мера, пошто успева на сиромашнијем земљишту. Може се ђубрити кречним ђубривима и, због бољег бокорења, у првим годинама додавати азот. Важно је сузбијати корове у плантажи.

Након садње лаванду је потребно заливати док се биљка не укорени. Касније, пошто лаванда одлично подноси сушу, заливање је потребно повремено, кад се земља потпуно осуши. Веома је важно не претеривати са заливањем. Зими се лаванда не залива.

Младе саднице се често скраћују на око 10 cm висине да се подстакне бржи развој у ширину уместо само у висину.

Резидба лаванде је обавезна мера за формирање жбуна и дуговечност. Прве године се, лаванда, реже кад почне да ствара цвет, да би се ојачао корен биљке и формирао жбун. Када су корен и жбун добро формирани, обавља се редовна резидба, сваке године, одмах после цветања или у рано пролеће.

Лаванда достиже пуну висину за 3 године, па се и пун род очекује у трећој години и, обично, траје до 15 до 20 година. Од једног грма се може очекивати 1 до 1,5 kg цветова, а за један литар уља је потребно 50 kg цветова.

Гајење лаванде у Србији је препознато као уносан посао и све чешће се појављују комерцијалне плантаже у различитим крајевима земље, југоисточна Србија (Ниш, Пирот), Војводина (Фрушка Гора, Кањижа), као и мање плантаже које покрећу породична пољопривредна газдинства на подручју Шумадије, западне, централне Србије (околина Чачка, Крагујевца, Ваљева, Ужица).

Комерцијалне плантаже теже ка максималној производњи уља, док се мање плантаже фокусирају на производе са додатом вредношћу (прављење сапуна, врећица са сувим цветом, етеричног уља, хидролата, тинктура, поклон пакета, кулинарских производа), туризмом.

Дипл.инж Олга Бјелић ПССС Чачак

Остваривања права на основне подстицаје у биљној производњи и обрасцу захтева за остваривање тих подстицаја

Право на подстицаје остварује правно лице, предузетник и физичко лице – носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства, које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава и које је пре подношења захтева за остваривање права на подстицаје, у Регистру извршило обнову регистрације за текућу годину, у складу са посебним прописом којим се уређује упис у Регистар пољопривредних газдинстава, промена података и обнова регистрације, електронско поступање, као и услови за пасиван статус пољопривредног газдинства

Корисник остварује право на подстицаје по површини биљне производње за засејане, односно засађене и пријављене у Регистру површине под одговарајућом биљном културом до највише 100 ha а које обрађује у своје име и за свој рачун. Корисник не може да оствари право на подстицаје за површине пољопривредног земљишта у државној својини које је узело у закуп, односно на коришћење, осим за пољопривредно земљиште у државној својини које је узело у закуп на јавном надметању у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште.

Министарство надлежно за послове пољопривреде – Управа за аграрна плаћања расписује јавни позив за подношење захтева за остваривање права на основне подстицаје у биљној производњи, који се објављује на интернет страницама министарства надлежног за послове пољопривреде и Управе.

Јавни позив садржи податке о начину подношења и роковима за подношење захтева по јавном позиву, износу расположивих средстава по јавном позиву, као и друге податке потребне за спровођење јавног позива.

Захтеви се подносе у онлине форми преко платформе еАграр.

Подстицаји се остварују по површини пољопривредне производње под биљним културама у складу са правилником и утврђују у износу одређеном у складу са посебним прописом којим се уређује расподела подстицаја у пољопривреди и руралном развоју. Увећање максималног износа подстицаја за подручја одређених управних округа у складу са посебним прописом којим се уређује расподела подстицаја у пољопривреди и руралном развоју, утврђује се према месту у коме се налази земљиште под биљним културама које је предмет подстицаја

Дипл.инж Биљана Јањић ПССС Чачак

Јавни позив за подстицаје за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне биљне пољопривредне производње у 2025 години

Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за аграрна плаћања је објавило Јавни позив за остваривање права на подстицаје за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне производње биљних култура у 2025. години.

Подстицаји овог Јавног позива обухватају инвестиције у набавку нових машина и опреме за:

1) примарну производњу биљних култура у заштићеном простору;
2) примарну производњу воћа и грожђа;
3) примарну производњу поврћа, цвећа, ароматичног и лековитог биља;
4) убирање воћа, грожђа, поврћа, цвећа, ароматичног и лековитог биља;
5) примарну производњу житарица, индустријског и крмног биља;
6) обраду земљишта, заштиту биљака од болести, корова и штеточина, прихрањивање/ђубрење, бербу и транспорт примарних пољопривредних производа;
7) наводњавање биљних култура.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу, и то:

1) физичко лице - носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства;
2) предузетник;
3) привредно друштво;
4) земљорадничка задруга
5) средња школа;
6) научноистраживачка организација у области пољопривреде.
7) манастир и црква

Подносилац захтева остварује право на подстицаје ако:

1) је у потпуности реализовало инвестиције за које подноси захтев у периоду од 9. новембра 2024. године а најкасније до дана подношења захтева за остваривање права на подстицаје;
2) је вредност инвестиција за које се подноси захтев за остваривање права на подстицаје једнака или већа од 65.000 динара;
3) је износ појединачног рачуна једнак или већи од 50.000 динара и ако је на рачуну износ за сваку појединачну инвестицију из Табеле једнак или већи од 50.000 динара;
4) за инвестицију за коју подноси захтев, не користи подстицаје по неком другом основу
5) нема евидентираних доспелих неизмирених дуговања према министарству надлежном за послове пољопривреде, по основу раније остварених подстицаја, субвенција и кредита;

7) добављач и подносилац захтева не представљају повезана лица;
8) по редоследу подношења захтева постоје расположива средства за одобравање права на подстицаје у оквиру укупних средстава опредељених овим Јавним позивом.

Подносилац захтева мора испунити и посебне услове и то ако:

1) у Регистру има уписано пољопривредно земљиште под производњом одговарајућих врста биљних култура, и ако је инвестиција која је предмет захтева за остваривање права на подстицаје везана за производњу тих биљних култура, осим за производњу грожђа, хмеља, цвећа, ароматичног и лековитог биља, као и житарица и индустријског биља, ако у Регистру има уписано пољопривредно земљиште под производњом ових врста биљних култура, површине до:

1) 2 ha грожђа;
2) 2 ha хмеља;
3) 50 ha цвећа;
4) 50 ha ароматичног и лековитог биља;
5) 50 ha житарица и индустријског биља, осим хмеља.; односно до 100 ха само за инвестиције за наводњавање биљних култура

2) је предмет инвестиције везан за производњу одговарајуће врсте биљних култура.

<u>Рок и начин подношења захтева:</u>

Захтев се подноси у периоду од 8. до 31. децембра 2025. године, искључиво електронским путем преко апликације е-Аграр.

Уз захтев за остваривање права на подстицаје подносилац захтева доставља:
1) рачун за набавку предметне инвестиције;
2) отпремницу односно међународни товарни лист ако је подносилац захтева директно извршио увоз предмета инвестиције;
3) доказ о извршеном плаћању предметне инвестиције и то: потврду о преносу средстава или извод, оверене од стране банке, а у случају када је физичко лице извршило готовинско плаћање или плаћање картицом може доставити само фискални исечак;
4) гарантни лист, односно изјаву добављача да иста не подлеже обавези издавања гарантног листа;
5) јединствену царинску исправу ако је подносилац захтева директно извршио увоз предмета инвестиције;
6) уверење о измиреним доспелим обавезама по основу јавних прихода, издато од стране надлежне пореске управе;
7) уверење о измиреним доспелим обавезама по основу јавних прихода, издато од стране надлежног органа јединице локалне самоуправе;
8) потврду надлежног органа јединице локалне самоуправе према месту пребивалишта, односно седишта подносиоца захтева да за предметну инвестицију не користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације)

Приликом подношења захтева подносилац не мора прилагати документацију под бројем: 6); 7) и 8) већ ће Управа за аграрна плаћања ће по службеној дужности проверавати.

Подстицаји се утврђују у износу од 50 % од вредности реализоване прихватљиве инвестиције умањене за износ средстава на име пореза на додату вредност, односно у износу од 65 % од ове вредности у подручју са отежаним условима рада у пољопривреди.

Највиши укупни износ подстицаја који корисник подстицаја може да оствари у складу са овим Јавним позивом је 1.500.000 динара.

Саветодавац за агроекономију
Дипл.инг. Слађана Петрић

Јавни позив за подстицаје за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне пољопривредне производње у сточарству 2025

Поступак за остваривање права на подстицаје покреће се подношењем Захтева за остваривање права на подстицаје за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинстава за набавку нових машина и опреме за унапређење примарне производње у сточарству за 2025 . години у периоду од 04. децембра до 31. децембра 2025.

Подстицаји се утврђују у износу од 50% од вредности прихватљиве инвестиције умањене за износ средстава на име пореза на додату вредност, односно у износу од 65 % од ове вредности у подручју са отежаним условима рада у пољопривреди. Захтеви се подносе путем платформе еАграр.

Подстицаји обухватају инвестиције у набавку нових машина и опреме:

1) за припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване и кабасте сточне хране;
2) за манипулацију и дистрибуцију чврстог, полутечног и течног стајњака;
3) којом се штити добробит животиња;
4) за вагање, усмеравање и обуздавање животиња;
5) за производњу конзумних кокошијих јаја;
6) за пчеларство;
7) за мужу;
8) за држање, одгој и тов живине.

Право на подстицаје остварују лица која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, имају пријављено гајење одговарајуће врсте животиња (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се животиње држе или узгајају), извршила су обнову регистрације за текућу годину пре подношења захтева за остварвање права на подстицај (осим ако је ново газдинство, први пут уписано у РПГ у текућој години) и налазе се у активном статусу и то:

1) физичко лице – носилац комерцијалног породичног пољопривредног газдинства;
2) предузетник;
3) привредно друштво,
4) земљорадничка задруга,
5) средња школа,
6) научноистраживачка организација,
7) манастир и црква.

Право на подстицај се остварује уколико је подносилац захтева у потпуности реализовао инвестиције за које подноси захтев у периоду од дана истека рока за подношење захтева за остваривање права на подстицаје по претходном јавном позиву, а најкасније до дана подношења захтева по текућем јавном позиву.
Укупна вредност инвестиција за које се подноси захтев за остваривање права на подстицаје треба да буде једнака или већа од 80.000 динара, односно једнака или већа од 50.000 динара за инвестиције у пчеларство.

Дипл.инг Радован Шеварлић ПССС Чачак

www.stips.minpolj.gov.rs

www.stips.minpolj.gov.rs

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 15.– 21.12.2025. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA															VOJVODINA						
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Banana (sve sorte)v.srednja p:standardno	280	250		200	200		180	200	200		200	200	180	200	230	220	220	200	200	220	150	250
Grejpfrut (sve sorte)v.srednja p:standardno	350	300			300		200				200					280	300					
Grožđe (belo ostalo)v.srednja	400	500						150	200		180		200			250	500	250		250	320	
Grožđe (crno ostalo)v.srednja	400	300			300				200		180		200			250	500	250		250		
Jabuka (Ajdared)v.srednja p:standardno	250	250		140		130					160			150	140	150	200	120				80
Jabuka (Delišes zlatni)v.srednja	250	250		140		130		150	200		160			180		150	250	150				
Jabuka (Greni Smit)v.srednja p:standardno	300	300		140	200		150	120	200		160	180	120		80	150			120	150	160	
Jabuka (ostale)v.srednja p:standardno	500	400			300		260		300		250					350	350				350	300
Kivi (sve sorte)v.srednja p:standardno	400	300		250	250	250	240		220		250		250		250	280	300	200			280	
Kruška (ostale)v.srednja p:standardno	1800	1800		2500		1500	1000	2000	1100			1500		1200	1200	1700	1600	1800	1600		1800	
Limun (sve sorte)v.srednja p:standardno	300	300		180	250	300	220	250	220		230	300	250	250	250		300	250	250	250	150	220
Mandarina (sve sorte)v.srednja p:standardno	300	200		170	200	250	170	200	220		200	250	150		180	200	200	220	220	250	100	250
Nar (sve sorte)v.srednja p:standardno	400	400					350									350	400				350	
Orah (očišćen)v.srednja p:standardno	1100	1100		1000	1100	1200	800	1000	1200		1200	1200	1000	1100	1100	1000	1200	1000	1200	1000	1200	1200
Pomorandža (sve sorte)v.srednja p:standardno	300	300		170	200	200	140	200	250		160		150	200	170	220	300	200	220		130	180

Strana 3

www.stips.minpolj.gov.rs

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 15.–21.12.2025. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA															VOJVODINA						
	Beograd Kalenić	Beograd Skadarlija	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Brokoli (sve sorte)v.srednja p:standardno	400	350				300			260				300			250	350				250	250
Cvekla (sve sorte)v.srednja p:standardno	200	150		100	150	100	100	120	220		100	100	100	100	140	150	120	120	100		100	
Karfiol (sve sorte)v.srednja p:	250	200			150	200			130							160	200	120			120	200
Krastavac (salatar)v.srednja p:standardno	300	350		160	200	200	300	200	100		200		250		220		250	200	200			
Krompir (crveni)v.srednja p:standardno	150	130		100	100	100	100	100	100		100	100	80	60	70	100	100	100	100	150	70	100
Kupus (sve sorte)v.srednja p:standardno	100	50		40	80	35	70	50	100		60	60	50	40	50	60	60	30	60	60	70	50
Luk beli (sve sorte)v.srednja p:standardno	1200	1100		900	800	1000	600	1000	600		650	700	700	550	700	650	1100	600	700	800	600	
Luk crni (sve sorte)v.srednja p:standardno	150	150		100	100	100	80	100	100		100	100	70	80	70	100	100	100	110	120	100	150
Paprika (Babura)v.srednja p:standardno	400	500			250	350			130							280		350				
Paprika (ostala)v.srednja p:standardno	400	500			300		400		130		180			160		350		300			350	
Paradajz (sve sorte)v.srednja p:standardno	300	350		150	250	250	350	200	140		200		280	180	260		300	200	180		200	
Pasulj (beli)v.srednja p:standardno	600	500		450	450	420	350	600	400		350	450	350		280		400	450	400		420	600
Praziluk (sve sorte)v.srednja p:standardno	200	200				200	150	180			250	180	150		150	250						
Spanać (sve sorte)v.srednja p:standardno	400	400				250		280	200		240		250			350	400		300			300
Tikvice (sve sorte)v.srednja p:standardno	250	250			200		250	200			200			80	150	230	250	250				
Zelena salata (sve sorte)v.srednja p:standardno	100	100		70		60	80	50	70		60		50	50	55		80	80	60			60
Šargarepa (sve sorte)v.srednja p:standardno	150	150		100	120	100	100	100	100		100	80	80	80	70		130	120	130	200	100	100

Strana 4

www.stips.minpolj.gov.rs

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 15.–21.12.2025. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija														Vojvodina						
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Bikovi	>500kg	HF																		460			
Bikovi	>500kg	SM				490	470																
Dviske	sve težine	sve rase			200																		
Jagnjad	sve težine	sve rase			500	410	430	600		500		520		500		450				550			
Jarad	sve težine	sve rase				410						460		400						500			
Koze	sve težine	sve rase										230								100			
Krave za klanje	sve težine	SM				350				240						320							
Krmače za klanje	>130kg	sve rase			170	180														200			
Ovca	sve težine	sve rase			180	180	230			200		230		200						200			
Prasad	16-25kg	sve rase	290		370	300	350	330	400			300		300		360				280			
Prasad	<=15kg	sve rase							400														
Telad	80-160kg	HF										760											
Telad	80-160kg	SM				800			750	800										600			
Tovljenici	80-120kg	sve rase			250	260	200					280		220		230				210			
Tovljenici	>120kg	sve rase			200	220														200			

Strana 3

www.stips.minpolj.gov.rs

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 15.–21.12.2025. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjski	Mačvanski LO	Mačvanski ŠA	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zaječarski	Moravički	Šumadijski	Jablanički	Zlatiborski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski
Bikovi	>500kg	SM	480		480			480	550		450				440	460			462		
Dviske	sve težine	sve rase												200							
Jagnjad	sve težine	sve rase		500			400	480			450			500		420					700
Junad	350-480kg	sve rase			480							380									
Junad	>480kg	sve rase					450							480			460			520	500
Krave za klanje	sve težine	SM		240					250		240	225		250	240	300					
Krmače za klanje	>130kg	sve rase									160	185		170							
Ovca	sve težine	sve rase		200							200			180		250					
Prasad	16-25kg	sve rase					300	300			320	420		400	280	350	280		275	380	450
Telad	80-160kg	SM		800			940		800			335		900		720					
Tovljenici	80-120kg	sve rase	200		240		160				240			250			210		209	210	210
Tovljenici	>120kg	sve rase									210	320		200	180	230	200				

Strana 4

Објављене и реализоване агропонуде на порталу www.agroponuda.com

Број објаљених агропонуда	**63**
Број реализованих агропонуда	**63**

Поштовани пољопривредни произвођачи,
у циљу побољшања пласмана пољопривредних производа, продају својих производа можете огласити на сајт www.agroponuda.com
(Берза пољопривредних производа и произвођача Републике Србије). Унос понуда у систем врше саветодавци.
За детаљне информације обратите се :

Пољопривредној саветодавној служби Чачак 032/320-710